

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 17 d. Nr. 21RE-742 (AG-689/03-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos D. P. skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2024-07-24 sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjos 2024-03-15 prašymas.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja D. P. (toliau – ir pareiškėja) skundu prašo Komisijos priimti sprendimą: įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją (toliau – atsakovė, Administracija, Savivaldybė) panaikinti 2024-07-24 Savivaldybės sprendimą „Dėl atsisakymo organizuoti žemės sklypo (duomenys neskelbtini) formavimo ir pertvarkymo projektą“ (Komisijos pastaba: dokumento Nr. A256-973/24(3.3.15.4E-PAS)) (toliau – Sprendimas) ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą (sprendimą) dėl pareiškėjos 2024-03-15 prašymo. Pareiškėja nurodė, kad skundžia Savivaldybės 2024-07-24 sprendimą, pateiktą dėl jos 2024-03-15 prašymo.

Pareiškėja paaiškino, kad 2024-03-15 prašymu prašė Savivaldybę organizuoti sklypo (duomenys neskelbtini) (kadastr. Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – ir Žemės sklypas) formavimo ir pertvarkymo projekto, kurio tikslas – sujungti įsiterpusį valstybinės žemės plotą su besiribojančiu žemės sklypu, nes laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų sklypo, rengimą. 2024-07-24 Savivaldybės sprendime /atsisakyme buvo konstatuota, kad norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos); kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis, gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratinkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius.

Pareiškėja laiko 2024-07-24 Savivaldybės Sprendimą, viena vertus, visiškai neargumentuotu, nes Savivaldybė Sprendime nenurodė, kokių dokumentų remiantis buvo konstatuota, kad norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas, kurios pažymėtos kaip raudonos linijos, o kita vertus – visiškai neteisingu, nes viešai skelbiamos kelio raudonosios linijos neapima norimo prijungti įsiterpusio valstybinės žemės ploto (REGIA medžiaga), be to, norimame prijungti plote nėra apsaugos zonų (REGIA medžiaga). Pareiškėja pažymėjo, kad 2024-03-15 prašymo teigiamas sprendimas jai yra svarbus, nes pareiškėja įgytą papildomą žemės plotą, kuris leistų jai patogiau patekti į sklypą su įvairiomis transporto priemonėmis (b. l. 1–2).

Pareiškėja pateikė rašytinius paaiškinimus, kuriuose pažymėjo, kad Savivaldybė nenurodė jokios teisės normos ir visiškai neaišku, kas, kada, kokių dokumentų galbūt nustatė, kad pareiškėjai reikšmingas plotas, dėl kurio įsigijimo ji kreipėsi į Savivaldybę, patenka į privažiuojamojo kelio ribas; jei Savivaldybė nurodytų tokį dokumentą, pareiškėja galėtų prašyti pakeisti tokį dokumentą, kad ir tokiu pagrindu, jog taip vadinamu privažiavimo keliu (toje dalyje, dėl kurios įsigijimo pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę) naudojasi išimtinai tik pareiškėja. Pažymėjo, kad neaišku, ką Vietos

savivaldos įstatymo 6 straipsnio nuostatų citavimu Savivaldybė nori pasakyti, kai faktinės aplinkybės yra tokios, kad pareiškėjai reikšmingo ploto, dėl kurio įsigijimo kreipėsi į Savivaldybę, Savivaldybė niekada per pastaruosius beveik 30 metų (pareiškėja yra Žemės sklypo savininke nuo 1998 m. pagal pridedamą NTR išrašą) nėra prižiūrėjusi, taisiusi ar kažką tame plote organizavusi, Savivaldybė su atsiliepimu nepateikė Komisijai jokių įrodymų, kurie patvirtintų buvusių kada nors Savivaldybės atliktus veiksmus prižiūrint, taisant ar pan. šį plotą. Kita vertus, patikrintus vietinės reikšmės kelių sąrašą, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 208-03-21 nutarimu Nr. 1-1424, matyti, kad jame nurodoma, jog aptariant (duomenys neskelbtini) gatvę keliu laikoma tik 4213 m, (duomenys neskelbtini) atkarpa (eilės Nr. (duomenys neskelbtini)); ploto, dėl kurio įsigijimo pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę, kraštinių taškų koordinatės nepatenka į plotą, kuris yra tarp (duomenys neskelbtini) g. pradžios taško ir pabaigos taško. Fiksavus spidometro parodymus nuo (duomenys neskelbtini) g. pradžios iki pabaigos ir iš tinklalapio duomenų (duomenys neskelbtini) matosi, kad (duomenys neskelbtini) g. ilgis yra apie 4200 m, tai reiškia, kad jokie privažiavimai, atsišakojimai prie atskirų namų nepatenka į vietinės reikšmės kelio ribas. Pareiškėja nurodė, kad ji kaip skundo priedą teikė viešai prieinamą informaciją apie tai, kad plotas, dėl kurio įsigijimo pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę, nepatenka į raudonas linijas, tai skelbiama nurodytame portale (pateikė nuorodą). Pažymėjo, kad dėl jos 2024-03-15 prašymo Savivaldybė turėjo priimti sprendimą, kuris atitiktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – ir VAI*) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus administraciniam sprendimui. Pareiškėja rėmėsi nurodyta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (*toliau – ir LVAT*) praktika ir teigė, kad skundžiamas Savivaldybės Sprendimas, net ir susipažinus su atsiliepimu, pripažintinas neatitinkančiu VAI 10 straipsnio reikalavimų, nes jame formaliai nurodytas teisinis pagrindas, kuris nesusietas su faktine situacija, nenurodytas ir neįrodytas konkrečioje vietoje nurodytose kelio atkarpose nustatytų ribojimų taikymo būtinumas pagal faktines aplinkybes (b. l. 68–70).

Administracija su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime pažymėjo, kad Administracija 2024-07-24 Sprendimu, priešingai nei nurodo pareiškėja, motyvuotai atsakė į jos prašymą ir išdėstė argumentus, dėl kurių organizuoti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto, kurio tikslas - sujungti įsiterpusį valstybinės žemės plotą su besiribojančiu žemės sklypu, nes laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų sklypo, nėra galimybės.

Atsiliepime paaiškino, kad Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-10-04 įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės (*toliau – Taisyklės*). Pažymėjo, kad pareiškėjos prašymo nagrinėjimo atveju aktualus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (*toliau – ir Žemės įstatymas*) teisinis reguliavimas ir šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 7 dalyje apibrėžta įsiterpusio žemės ploto sąvoka.

Nurodė, kad Administracija, išnagrinėjusį pateiktą prašymą bei schemą, nustatė, kad pareiškėja pageidauja padidinti Žemės sklypą iš pietvakarinės pusės prijungiant tiesiogiai besiribojančią laisvą valstybinę žemę. Nurodė, kad Administracija nustatė, jog norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos). Pažymėjo, kad vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis, gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius. Be to, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*toliau – ir Vietos savivaldos įstatymas*) 6 straipsnio nuostatas savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas priskirtas savarankiškosios savivaldybių funkcijoms.

Atsakovės manymu, ji pagrįstai įvertino tiek faktinę situaciją, tiek teisinį reguliavimą bei pagrįstai priėmė Sprendimą netenkinti pareiškėjos prašymo dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto organizavimo. Atsakovė pažymėjo, kad nors pareiškėja teigia, kad neva norima

sklypo dalis nepatenka į raudonąsias linijas, tačiau šio argumento nepagrindžia jokiais objektyviais įrodymais. Atsakovė mano, kad pareiškėjos skunde išdėstyti argumentai yra tik subjektyvaus pobūdžio, nesudaro pagrindo Sprendimo naikinimui; pareiškėjos teiktos ištraukos yra juodos, neaiškios, jose neatsispindi reali situacija, o atsakovė teikia ištraukas tiek iš GIS, tiek interaktyvaus žemėlapiu, kuriose atsispindi reali situacija ir kuriose yra aiškiai pavaizduotos raudonosios linijos.

Atsakovė atsiliepiame rėmėsi VAĮ 10 straipsnio 5 dalimi, LVAT praktika dėl administracinio sprendimo turinio reikalavimų, jo motyvuotumo. Atsakovė pažymėjo, kad pareiškėja nepateikia jokių objektyvių argumentų, kurie paneigtų Administracijos išvadą, nurodo abstrakčius nesutikimo su Sprendimu teiginius, tačiau nepagrindžia Administracijos Sprendimo neteisėtumo konkrečiais teisės aktais bei faktais. Atsakovės manymu, nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo Sprendimo naikinimui (b. l. 41–46).

Skundas tenkintinas

Byloje kilęs ginčas dėl atsakovės Administracijos 2024-07-24 Sprendimo teisėtumo bei įpareigojimo atsakovę atlikti veiksmus.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso 0,2000 ha Žemės sklypas su pastatais, taip pat kiti inžineriniai statiniai (2024-07-09 ir 2024-08-23 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašų duomenys, b. l. 10–11, 12–13, 55–56).

Pareiškėja 2024-03-15 prašymu organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą (*toliau – ir Prašymas*), teiktu Administracijos direktoriui, prašė organizuoti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą (duomenys neskelbtini) Vilnius, formuojamo valstybinės žemės ploto (teritorijos) plotas 0,02-0,025 ha (20-25 m²). Prašyme pareiškėja nurodė projekto tikslus: „Kai netekau galimybės išpirkti sklypo dalies, įsiterpusios tarp mano ir Nr. (duomenys neskelbtini) sklypų, įvažiavimas iš siauro privažiavimo keliuko į mano sklypą bent kiek didesniai (pvz. nuotekų išvežimo) automobiliui, tampa labai komplikuotas. Reikėtų įrengti labai ilgus vartus, kas, įvertinant sklypo nuolydį, būtų sudėtinga. Išpirkus minimą žemės dalį ir įsirengus vartus statmenai keliukui, supaprastėtų vartų įrengimas bei atsirastų daugiau galimybių didesniai automobiliui įvažiuoti ir manevruoti. Kadangi bendrastatybiniai darbai sklype dar nebaigti, yra būtinas poreikis įvažiuoti transportui, didesniai nei mažas mikroautobusas.“ Taip pat nurodė, kad pridėda Regia žemėlapiu ištrauką su pažymėta pageidaujama išpirkti vieta (b. l. 4, 5, 53–54).

Administracija 2024-07-24 priėmė Sprendimą, kuriame nurodė, kad išnagrinėjo prašymą organizuoti Žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto, kurio tikslas – sujungti įsiterpusį valstybinės žemės plotą su besiribojančiu žemės sklypu, nes laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų sklypo, rengimą. Administracija rėmėsi Taisyklių 2 punktu, kad žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas yra žemėtvarkos planavimo dokumentas, priskiriamas žemės valdos projektams; žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto sprendiniai negali prieštarauti kompleksinio ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, įstatymams ir kitiems teisės aktams, tarp jų teritorijų planavimo normų ir statybos techninių reglamentų reikalavimams, darantiems įtaką projekto sprendiniams. Nurodė, kad Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 7 dalyje apibrėžta įsiterpusio žemės ploto sąvoka ir nustatyta, kad įsiterpęs žemės plotas – tai nustatyto dydžio reikalavimus atitinkantis valstybinės žemės plotas, esantis tarp žemės sklypų ir (ar) stabilių kraštovaizdžio objektų (kelių (gatvių), geležinkelių, miškų sklypų (plotų), vandens telkinių), kuriame pagal žemės sklypų formavimui taikomus reikalavimus negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu, taip pat įstatymų nustatytus reikalavimus atitinkantis valstybinės žemės plotas, besiribojantis ne tik su žemės sklypais ir (ar) stabiliais kraštovaizdžio objektais (keliais (gatvėmis), geležinkeliais, miškų plotais, vandens telkiniais), bet ir su kitu atskiru žemės sklypu nesuformuotu valstybinės žemės plotu, kurį sudaro siaura juosta, šlaitas, griovys, ir kuriame negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu. Įsiterpusiu žemės plotu taip pat laikomas žemės plotas, kurį sudaro šio įstatymo nustatyta siaura juosta, šlaitas, griovys ir bendrame siauros juostos, šlaito, griovio ir su jais besiribojančiame kitame valstybinės žemės plote negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu. Teritorijose, kuriose pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus numatoma formuoti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų bei daugiabučių

gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijų naudojimo būdo žemės sklypus, įsiterpę žemės sklypai negali būti didesni kaip 0,04 ha, išskyrus atvejus, kai žemės sklypą sudaro siaura juosta, šlaitai ar grioviai. Kitose teritorijose įsiterpę žemės sklypai negali būti didesni kaip 0,5 ha. Laikoma, kad įsiterpusį žemės plotą sudaro siaura juosta, jeigu šio žemės ploto plotis bet kuriame taške neviršija 10 metrų. Jeigu žemės sklypo nuo viršutinės šlaito briaunos iki jo papėdės nuolydis yra ne mažesnis kaip 20 laipsnių, laikoma, kad įsiterpusį valstybinės žemės sklypą sudaro šlaitas. Jeigu žemės sklypo nuo vienos iki kitos griovio viršutinės briaunos plotis neviršija 15 metrų, laikoma, kad įsiterpusį valstybinės žemės sklypą sudaro griovys. Sprendime nurodyta, kad išnagrinėjus prašymą ir kartu su juo pateiktą schemą, nustatyta, kad pageidaujama padidinti Žemės sklypą iš pietvakarinės pusės prijungiant tiesiogiai besiribojančią laisvą valstybinę žemę. Galimybių padidinti šį žemės sklypą nėra dėl šių priežasčių: norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos). Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis, gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius. Atsižvelgdami į tai bei kad pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnį savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas priskirtas savarankiškosoms savivaldybių funkcijoms, informavo, kad tenkinti prašymą nėra teisinio pagrindo (b. l. 23–24, 25–29, 60–62).

Pareiškėja su Sprendimu nesutinka ir teikia dėl jo skundą Komisijai, nurodydama, jog Sprendimas visiškai neargumentuotas, nes Savivaldybė nenurodė, koku dokumentu remiantis konstatavo, kad norimas prijungti valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į kelio ribas, be to, pareiškėja laiko, kad Sprendimas neteisingas, nes viešai skelbiamos kelio raudonosios linijos neapima norimo prijungti įsiterpusio valstybinės žemės ploto, be to, jame nėra apsaugos zonų.

Su skundu pareiškėja pateikė atviras.vplanas.lt žemėlapius su gatvių raudonosiomis linijomis (b. l. 6–9, 15), registrucentras.lt žemėlapi (b. l. 14), regia.lt žemėlapio ištrauką (b. l. 16), Namų valdos žemės sklypo ribų planą M 1:500 (b. l. 17). Pareiškėja su rašytiniais paaiškinimais pateikė Komisijai žemėlapių ištraukas su (duomenys neskelbtini) gatve (vilnius21.lt ir old.maps.lt duomenys) (b. l. 71–72), Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašą su istorija (b. l. 73–77), nagrinėjamos teritorijos schemą su pažymėtais 1-4 taškais ir pageidaujama įsigyti laisvos valstybinės žemės dalimi (b. l. 78), Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2018-03-21 sprendimą Nr. 1-1424, kuriuo patvirtinamas Vilniaus miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas ir šį sąrašą (b. l. 79–120).

Administracija Sprendimą priėmė vadovaudamasi Taisyklių 2 punktu, Žemės įstatymo nuostatomis dėl įsiterpusio žemės ploto, taip pat ir STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis.

Taisyklės nustato žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų (*toliau – ir Projektas*) rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką, taip pat atvejus ir tvarką, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant Projekto (1 punktas). Taisyklių 2 punkte nustatyta, kad projektas yra žemėtvarkos planavimo dokumentas, priskiriamas žemės valdos projektams. Projekto sprendiniai negali prieštarauti kompleksinio ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, įstatymams ir kitiems teisės aktams, tarp jų teritorijų planavimo normų ir statybos techninių reglamentų reikalavimams, darantiems įtaką Projekto sprendiniams. Projektas rengiamas šiais atvejais: kai žemės sklypai padalijami, atidalijami, sujungiami ar perdalijami (išskyrus atvejus, kai tai draudžia įstatymai ar kiti teisės aktai, ir atvejus, nustatytus šių Taisyklių 6 punkte) (2.1 papunktis); kai pagal detaliojo plano, kuriame numatomi tik žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo principai, nustatytus teritorijos naudojimo reglamentus suformuojami nauji žemės sklypai arba pertvarkomos esamų žemės sklypų ribos vadovaujantis detaliojame plane numatytais žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo principais ir nustatoma ar keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdas (-ai) (2.2 papunktis); kai formuojami valstybinės žemės sklypai esamoms susisiekimui komunikacijoms, aikštėms ir kitoms viešosioms erdvėms, kapinėms, paplūdimiams, parkams, skverams ir kitiems želdynams eksploatuoti, kultūros paveldo objektų užimtoms teritorijoms (2.3 papunktis); kai formuojami žemės sklypai esamiems

statiniams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį (2.4 papunktis); kai formuojami nauji valstybinės žemės sklypai (išskyrus atvejus, kai sklypai formuojami Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka) (2.5 papunktis); kai įsiterpusį valstybinės žemės plotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais numatoma sujungti su besiribojančiu žemės sklypu, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypo (2.6 papunktis); kai keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdas (-ai), jeigu tai neprieštaruoja savivaldybės ar jos dalies bendrajam planui, išskyrus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytus atvejus (2.7 papunktis). Pagal Taisyklių 12 punktą, Projektų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius (*toliau – ir organizatorius*). Taisyklių 21 punkte nustatyta, kad organizatorius prašymą organizuoti Projekto rengimą išnagrinėja ne vėliau kaip per 10 darbo dienų (išskyrus Taisyklių 49 punkte nurodytą atvejį) nuo prašymo gavimo dienos ir priima sprendimą pradėti rengti Projektą arba motyvuotai atsisako organizuoti Projekto rengimą ir apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas ŽPDRIS priemonėmis informuoja prašymą pateikusių iniciatorių. <...>.

Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įsiterpęs žemės plotas – šio įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje ar Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo, ar Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo, ar Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo, ar Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nustatyto dydžio reikalavimus atitinkantis valstybinės žemės plotas, esantis tarp žemės sklypų ir (ar) stabilių kraštovaizdžio objektų (kelių (gatvių), geležinkelių, miškų sklypų (plotų), vandens telkinių), kuriame pagal žemės sklypų formavimui taikomus reikalavimus negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu, taip pat nurodytųjų įstatymų nustatytus reikalavimus atitinkantis valstybinės žemės plotas, besiribojantis ne tik su žemės sklypais ir (ar) stabiliais kraštovaizdžio objektais (keliais (gatvėmis), geležinkeliais, miškų plotais, vandens telkiniais), bet ir su kitu atskiru žemės sklypu nesuformuotu valstybinės žemės plotu, kurį sudaro siaura juosta, šlaitas, griovys, ir kuriame negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu. Įsiterpusiu žemės plotu taip pat laikomas žemės plotas, kurį sudaro šio įstatymo nustatyta siaura juosta, šlaitas, griovys ir bendrame siauros juostos, šlaito, griovio ir su jais besiribojančiame kitame valstybinės žemės plote negalima suformuoti atskiro žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu.

Iš byloje ginčijamo Sprendimo turinio matyti, jog jis priimtas remiantis atsakovės nurodoma aplinkybe, jog norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos). Šiuo aspektu aktualus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ (teisės akto redakcija, galiojusi pareiškėjos prašymo pateikimo metu nuo 2024-03-08 iki 2024-06-17) (*toliau – ir Reglamentas*), kuris nustato automobilių stovėjimo vietų, visų nuosavybės formų gatvių ir vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstravimo ir remonto projektavimo techninius reikalavimus (Reglamento 1 punktas). Pagal Reglamento 6.10 papunktį gatvės raudonosios linijos – linijos, nužyminės žemės juosta, kuri skirta gatvės ir jos elementų tiesimui ir įrengimui. Reglamento IX skyriuje nustatyti gatvių pagrindiniai techniniai parametrai. Reglamento 33 punkte pateikta gatvių techninių parametru nustatymo lentelė iš kurios turinio matyti, jog minimalus atstumas tarp gatvės raudonųjų linijų yra nustatomas pagal gatvės kategoriją. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 9 straipsnyje nustatyta, jog Kelių kategorijos nustatomos atsižvelgiant į kelių funkcinę paskirtį, transporto priemonių eismo pralaidumą ir kelių padėčių gyvenamųjų vietovių atžvilgiu bei vadovaujantis aplinkos ministro ir susisiekimo ministro nustatyta tvarka ir kriterijais. Kelio kategoriją priskiria kelio savininkai ar valdytojai: valstybinės reikšmės kelių kategorijas priskiria akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija, vietinės reikšmės viešųjų kelių kategorijas – savivaldybės, o vidaus kelių – juridiniai ar fiziniai asmenys.

Nagrinėjamu atveju pažymėtina, jog atsakovė Sprendime tik abstrakčiai nurodė, jog norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos). Atsakovė Sprendime nenurodė, kokiais duomenimis remiantis nustatė gatvės raudonąsias linijas, nenurodė jokių pačios gatvės techninių parametru, kaip nustatyta Reglamento 33 punkte, nenurodė net gatvės pavadinimo.

Pažymėtina, jog pagal Reglamento 33 punktį gatvės raudonosios linijos yra nustatomos pagal gatvės kategoriją, tačiau tokie duomenys Sprendime nebuvo nurodyti. Viešojo administravimo subjektas privalo teisingai nustatyti faktines aplinkybes, reikšmingas nagrinėjamam klausimui, surinkti įrodymus, būtinus administracinio sprendimo priėmimui, o Komisija tik patikrina, ar minėtas pareigas viešojo administravimo subjektas atliko teisingai. Atsakovei Sprendime nenurodžius jokių gatvės duomenų, Komisija negali spręsti dėl atsakovės nurodomos gatvės raudonųjų linijų, kadangi, kaip minėta anksčiau, gatvės raudonosios linijos nustatomos atsižvelgiant į gatvės kategoriją.

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAĮ 2 straipsnio 5 dalis). Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens. Kai administracinis sprendimas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, sprendimo pasirašymui prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje (VAĮ 10 straipsnio 5, 6 dalys). Vadovaujantis aptartomis VAĮ nuostatomis viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

LVAT savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., LVAT 2017-04-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017 ir kt.). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (LVAT 2016-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1340-624/2016).

Atsakovė su atsiliepiamu pateikė nagrinėjamos teritorijos schemą M 1:500 (b. l. 57), žemėlapių ištrauką (kaip nurodė atsiliepiame, iš www.maps.vilnius.lt) (b. l. 58), teritorijų planavimo suvestinio skaitmeninio žemėlapių M 1:420 ištrauką (kaip nurodė atsiliepiame, iš viešai prieinamos sistemos GIS) (b. l. 59). Pagal administracinių teismų praktiką, administracinio akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto

sprendimo teisėtumui (LVAT 2013-06-13 sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013; 2015-01-08 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015),

Komisija pažymi, jog Sprendimas yra paremta remiantis aplinkybe, jog norimas prijungti laisvos valstybinės žemės plotas nelaikytinas laisva valstybine žeme, nes patenka į privažiuojamojo kelio ribas (yra pažymėtos šio kelio raudonosios linijos), tačiau ši aplinkybė Sprendime nėra pagrįsta jokiais faktiniais duomenimis. Komisija vertina, jog, šiuo atveju, atsakovė Sprendime nenurodė tinkamo faktinio pagrindo, todėl Sprendimas naikinamas. Ginčijamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjų teisės ar teisėti interesai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 straipsnis). Atsižvelgus į tai, panaikinus Sprendimą taip pat tenkinamas ir išvestinis pareiškėjos skundo reikalavimas įpareigoti atsakovę per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą (sprendimą) dėl pareiškėjos 2024-03-15 prašymo. Pažymėtina, kad sprendimas, kuriuo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, jog jame neaiškūs jo priėmimo motyvai ar netinkamai nurodytas teisinis pagrindas, nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (žr., pvz., LVAT 2014-02-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A602-120/2014).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos D. P. skundą tenkinti.

Panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2024-07-24 sprendimą Nr. A256-973/24(3.3.15.4E-PAS) „Dėl atsisakymo organizuoti žemės sklypo (duomenys neskelbtini) formavimo ir pertvarkymo projektą“.

Įpareigoti atsakovę per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo įsiteisėjimo pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą dėl pareiškėjos 2024-03-15 prašymo.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė